

Central Europe University Alliance (CEUA)

Středoevropská vysokoškolská aliance

Projekt mezinárodního výzkumu

Současné trendy v evropském vysokoškolském vzdělávání

Teze a otázky pro diskuzi Focus Group

Praha 01/2023

1. V globálním měřítku se na trhu vysokoškolského vzdělávání objevil koncept „Vysokoškolské vzdělávání bez hranic“. Tento koncept diverzifikuje vzdělávací instituce v terciálním vzdělávání. Na trhu působí konsorcia univerzit, korporátní podnikové univerzity, virtuální vysoké školy apod. Jak se díváte na tento problém rozšíření nabídky vzdělávání v této oblasti? Souhlasíte také s názorem, že v řadě profesí není nutné pro získání základní kvalifikace člověka absolvovat vysokou školu? Jaký názor máte na celosvětové hnutí UnCollege, které vychází z premisy, že vysoká škola není jedinou cestou ke společenskému úspěchu? Souhlasíte s tezí, že v řadě zemí roste akademická inflace, tj. řada absolventů vysokých škol pracuje na místech, kde není toto vzdělání potřeba? Znáte nějaké profese, kde je třeba přehodnotit nároky na kvalifikaci lidí a místo vysokoškolských studijních programů realizovat spíše střediska profesní přípravy vedoucích odborníků?
2. Další rozvoj univerzitního vzdělávání je ve značné míře závislý na koexistenci tradičního a komerčního přístupu ke vzdělávací činnosti. Dnešní vysoké školy se snaží do jisté míry zachovat tradiční obory, akademické svobody a další historické konstanty svého působení. Na straně druhé musí vysoké školy reagovat na potřeby reality, na změny ve společnosti, hospodářství i v kulturní oblasti. Můžete prosím popsat, jak vaše škola řeší tento kardinální problém? Zajímá nás, zda zavádí nově koncipované studijní programy, zda hledá nějaké formy spolupráce s institucemi sekundárního i základního vzdělávání (například, že organizuje kurzy tzv. Teen Age University apod.)? Můžete také prosím uvést informace o tom, jak se vaše škola angažuje v oblasti vzdělávání dospělých? Zajímá nás, zda realizuje kurzy profesní přípravy (rekvalifikace) nebo vzdělávací akce v oblasti občanského či zájmového dalšího vzdělávání?
3. Důležitým trendem v rozvoji vysokoškolského vzdělávání jsou inovace v didaktické složce výuky. Do značné míry se mění tradiční koncept vyučování na vysoké škole zahrnující přednášky, semináře, cvičení a konzultace. Jedním ze směrů těchto inovací je tzv. gamifikace výuky, kdy se uplatňují herní, interakční či simulační metody a techniky v pedagogické komunikaci. Můžete prosím uvést nějaké příklady z Vašeho okolí, pozitivní příklady z praxe, například uplatnění případových studií, simulací apod? Druhým směrem inovací didaktického procesu je aplikace elektronických, digitálních prostředků ve

vyučování i domácí přípravě studentů. Uveďte prosím co nejpodrobněji, jak vaše škola realizovala distanční výuku v době pandemie Covid19. Vhodné jsou příklady dobré praxe, ale i řešení, která se v této době převažujícího distančního způsobu vzdělávání neosvědčila. Jak vaše vysoká škola přistupuje k posilování digitálních kompetencí učitelů? Pořádá pro ně kurzy, nebo to nechává na nich, na jejich přístupu a aktivitách?

4. Dalším charakteristickým znakem práce univerzit je vědecko-výzkumná činnost. Podle dosavadních šetření Středoevropské vysokoškolské aliance je činnost univerzit stále více pevně napojována na státní i evropské programy ve výzkumu. Sílí též spolupráce univerzit s podniky, institucemi a organizacemi ve sféře aplikovaného výzkumu. Prosíme vás o malé zamyšlení nad touto problematikou. Pokuste se prosím o stručnou charakteristiku vědecko-výzkumné problematiky vaší vysoké školy zejména po stránce odborné a stránce zadavatelů těchto projektů. V jakém poměru jsou výzkumné aktivity s odborným zaměřením výuky na vaší škole? Jak se díváte na tradiční zásadu, kterou formuloval německý myslitel Wilhelm von Humboldt „univerzitní výuky musí také probíhat prostřednictvím výzkumu na kterém se podílejí učitelé i studenti“. Existují na vaší škole výzkumné projekty typu Blu Skies Research, které nemají pevně stanovený cíl a probíhají na základě svobodného rozhodnutí jednotlivých akademických pracovníků, potřeb pracovišť, kateder či ústavů?